

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. 1 kor Egy óra. 1 kor. 50 fill
Negyedévre 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

50 millió a hadügyi póthitel

Debrecen, október 11.

A hadügyi póthitelnek számadatai Lukács László miniszterelnök és Teleszky János pénzügyminiszter közlései révén nyilvánosságra kerültek. Ezek szerint mindössze 50 millió az az összeg, amely Magyarországot a hadügyi és tengerészeti vezetőség igényeinek honorálásával terheli s ezt is három, hevesebben négy év alatt kell fedeznünk. Az ellenzéki sajtóközleményekben szereplő összegnek ez körülbelül harmadrésze. Igaz, hogy a közös hadügyminiszter és a tengerészeti parancsnokság eredetileg négyszázmilliónál nagyobb hitel engedélyezéséhez kérték a kormányok hozzájárulását, ezek azonban különösen a magyar kormány ezzel a követelésével szemben a merev negáció álláspontjára helyezkedtek. Hosszas tárgyalás és alkudozás után sikerült a hadügyi vezetőség igényeit kormányunknak harmadára lemérsékelnie, a fennmaradó összeg megajánlása eörl azonban semmi körülmények között nem térhetett ki. Figyelembe kellett vennie a külpolitika veszedelmes helyzetét, amely bennünket minden más nagyhatalomnál közelebről érint. Nem hunyhatott szemet a lehetőség elöl, amely, ha minden illetékes faktor küzd is ellene, mégis lehetőség, hogy a balkáni bonyodalmak aktivitásba szorítják a monarchiát. Hadseregünket ennek a lehetőségnek okvetlenül készen kell találnia. de ké-

szen kell lennie arra is, hogy külügyi képviselőink szavának súlyt biztosítson abban az esetben, ha azt a háborúnak a Balkánra való lokalizálása érdekében felemeli.

Ezek a szempontok érvényesültek a kormány magatartásának megállapításánál. Felelős állásban, felelősséggel teljes pillanatban lehet-e másként határozni? Lehet-e megtagadni a hadseregtől azokat az eszközöket, amelyek harcalkészültségéhez mulhatatlanul szükségesek, akkor, amikor határainkon dörrögnek az ágyuk?

Elkerülhetetlen szükségesség, a változott külpolitikai viszonyokból eredő kényszer s az ország jól fölfogott érdeke készítette a kormányt ennek az elenyészőn kevés tehernek a vállalására. S a mikor vállalta, figyelemmel volt az ország pénzügyi és gazdasági helyzetére s tudta, hogy az nemcsak meg nem bilenti az egyensúlyt, hanem a különösen kedvező kezelési eredmény folytán annak első részlete külön hitelművelet nélkül is fedezhető.

A magyar delegáció tagjai, akik bizalmas értekezleten foglaltak állást a hadügyi póthitel dolgában, teljes megértést és áldozatkészséget tanúsítottak a rendkívüli helyzet szükségleteivel szemben, de föntartották maguknak a szigorú ellenőrzés jogát és kikötötték, hogy a hadsereg és a haditengerészet új beruházásainál a magyar ipart kvótászerűen részesítsék.

Véresütközetek

Megkezdődött a harc

Fenyeget az alattomos orosz

Ma már véres csatározások folytak a török-montenegrói határon, apró erődítések körül folyt a harc, amely ma még csak kis ütközetecskék, de nem lehet tudni, hogy néhány nap múlva nem lesz-e európai háború. Mert az északi medve, az orosz, a balkáni méregkeverő már pedzi. Hadügyminisztere kijelentette, hogy ha Ausztria-Magyarország beavatkozik, — pedig tudjuk, hogy előbb-utóbb be kell avatkoznia — ő is fegyvert ragad. Az orosz lapok pedig egyenesen izgatnak ellenünk.

A mai — ma már véres — eseményekről a következő táviratok számolnak be:

A MOZGÓSÍTÁS.

Egy főrangú katonatiszt ma a következőket mondta az esetleges mozgósításról:

— A hadsereg készen áll a mozgósításra. Annyi valószínű, hogy elsősorban lép akcióba a temesvári hetedik hadtest, amelyhez tartoznak: A 17. gyaloghadosztály, Nagyvárad (33. gyalogdandár Nagyvárad, 34. gyalogdandár Arad), 34. gyaloghadosztály Temesvár (67. gyalogdandár Temesvár, 68. gyalogdan-

LEGJOBB FEHÉRNEMŰEK FEKETÉNÉL.

Őszi hangulatok

Elmerengve ülök szobámban. Künn sötét felhők kergetik egymást a végtelen égbolton, durván gázolva keresztül a bányádt, beteg napsugarakon . . . Néha-néha behatol egy-egy sugár félhomályba temetkezett szobámba s bányádt, titokzatos világot hint széllel, míg ismét keresztül nem tör rajtok egy-egy durva felhő, hogy sűrű esőt permetezzen le a már is pocskéká ázott földre. . . A kályha tüze barátságos meleget áraszt szét szobámban, meg szegyenitve az ismét megjelenő hideg napsugarakat . . . Lassanként teljesen visszavonulnak a szomoru sugarak, az égen is csak riasztó vörösség jelzi a napnyugtát . . . Az ablak alatt levő fák sárgult koronái fázósan dideregnek össze, a köztük végigszárguló szél pedig kegyetlen kézzel tépi le a sárgult leveleket s ragadja őket tova, a végtelenbe, az elmúlásba . . . A becsukott ablaktáblákon keresztül is hallani a hulló falevelek panaszos sirását, kétségbeesett zokogását az elmúlás felett . . . A lassanként leszálló éi sötétjén keresztül is látom a fák pusztá, fenyegető ágait s az ősz, a szomorúság évszakának elszomorító pusztításait . . . S elmerengve, öntudatlanul is, — álmodozni kezdek, a multról.

Régen történt s akkor is ősz volt . . . Az

egyedüllet kínosan nyomasztó hatása alatt bolyongtam a kihalt utcákon s a legjobban sirni szerettem volna . . . Barátságatlan, rideg, elhagyatott legénylakásom visszariasztott s helyette inkább a szivarfüstös kávéházba, vagy a parfüm-illattól, hazug szerelmi-csókoktól s az élet tragikomikus eseteitől terhes színházba vágytam. Ödöngéseim helyéhez a színház esett közelebb, hát odamentem . . . De a tragédia még fájóbbá tette viharzó szívemet s én a zokogást visszafojtva, mentem ki a színházból, egyedül lábaimra bízva magamat. A hideg, éles szél fütyülve szégyaldott az utcákon keresztül, kikényszerítve nehezen visszafojtott könnyeimet . . . Sirva, zokogva támoxyogtam tovább . . .

— Miért és kiért élek? — zokogtam lelkemnek a kérdést. — S mi az élet?
Az ősz azommal megadta a választ:
— Küzdelem, elmúlás . . .
— Mi a halál? — kérdeztem ismét zokogva önmagamtól.

— Csöndes, örömet, bánatot elfeledtető, végnélküli pihenés — felelte ismét az ősz.
Zokogva, öntudatlanul mentem tovább. S egyszerre lágy zene hangjai ütötték meg a fülemet. Megismertem. Az „Ő” házuk volt. Széles fénysávok törtek le hozzám . . . Összeszorult a szívem.

— Ő multat, míg én idekűm zokogok!

Vad indulat vett erőt rajtam. De elnyomtam érzelmeimet, mely helyébe egy nagy elhatározás tolt.

— Ma meg kell tudnom, hogy miért élek — ismételtettem többször magamban.

Nem törődtem vele, hogy a könnyek nyomai még arcomon vannak, fölsettem. Az ajtó előtt mégis elfogott a szégyen, de ismét csak hamar legyőztem s igazítva egyet-mást ruhámon, benyitottam.

Lelkesülten fogadtak. Szemrehányásokkal illettek s elmondták, hogy már tizszer is utánam küldtek.

— Igaz . . . Két napja nem voltam otthon, két napja üldözött az ősz! . . .

A zene melán, szívremegtetően szólt, a bennünket körülfogó délszaki növények pedig szivgyógyító, balzsamos illatot lehettek . . . és én boldogan éreztem eltűnni szívemből a nervadást.

Nusika, „Ő”, karomba kapaszkodva csacsogott s illetett szemrehányásokkal, hogy már-már elvettem jókedvét . . . mert nem voltam ott . . . És én boldogan hallgattam . . . Az angyalok énekénél jobban esett gyöttrődött lelkemnek Nusika öneledt vallomása . . .

Tánc közben boldogan haitotta fejecskéjét vállamra s én üdvözülni éreztem magam . . . Kipirult arcockája néha csak hajszálnyira járt epedő ajkamtól. Soká nem bir-

dár Fehértemplom), a temesvári lovas hadosztály (4. lovasdandár Temesvár), a temesvári tüzerdandár. A hadtesthez tartoznak a 29. gyalogezred (Temesvár), 33. gyalogezred (Arad), 37. gyalogezred (Bécs), 39. gyalogezred (Debrecen és Bécs), 43. gyalogezred (Fehértemplom), 46. gyalogezred (Szeged), 61. gyalogezred (Temesvár), 101. gyalogezred (Nagyvárad), továbbá a 45. szegedi és 46. lugosi honvéd gyalogdandárok.

— Az a hír, mintha a mozgósítást már titokban csinálnák is, téves. Ha a mozgósítást elrendelték, az nem lehet titok, mert hiszen az a vasúti forgalom korlátozásával, esetleg teljes beszüntetésével jár, azt megelőzőleg a katonaság nagy bevásárlásokat szokott eszközölni. Egyetlenegy hadtestnek a mozgósítása olyan apparátust mozgat meg, a mely bekapcsolódik az élet minden vonatkozásába és így az titokban egy pillanatig sem maradhat.

Katonai körökben azt hiszik, hogy a balkán-dolgokra a monarchia valószínűleg csak bizonyos csapatösszevonásokkal fog felelni és valószínűleg két hadosztályt fog az Alduna mentére kirendelni. Ennek az intézkedésnek — úgy látszik — nem késik soká az előkészítése. Nincsen kizárva, hogy rákerül a sor a mozgósításra is, de még mindig van remény arra, hogy mégis csak győzedelmeskedik a béke józansága a háborus örület fölött.

GYŐZELEM — VERESÉG.

Bécs, október 11.

Itt a legellentmondóbb hírek vannak elterjedve a montenegróiaknak első csatáiról. Podgoricából montenegrói forrásból származó hírek szerint a montenegrói hadak győztek. Szalonokiból pedig ezzel ellentétben az a hír érkezik, hogy a montenegróiakat, akik Beranát megtámadták, súlyos vereség érte, úgy, hogy kénytelenek voltak visszavonulni.

tam neki szólni, csak mámoros boldogsággal néztem s gondoltam magam mellé feleségnek, királynőnek . . .

S a zene vérforrálóan hullámozott a virág illattól terhes légben. Kődön keresztül láttam, mint mosolyogtak néha-néha Nusika szülei össze s szinte hallottam, mint mondogatják egymásnak:

— Mily önfeledtek, mily boldogok . . . Idegeimben boldog, ernyedtt zibongást éreztem s valami hágyadt kéj kerített hatalmába . . . Szerettem volna meghalni, hogy soha el ne hagyjon ez a nagy boldogság . . .

Csak nagynehezen tudtam erőt venni magamon. A teremből egy csöndes kis szobába mentünk s én szívhez szólón kezdtem ecsetelni neki soha el nem muló, izzó, nagy szerelmemet . . .

Nusika boldog mosollyal hallgatott. Lassan-lassan aztán megcsuklott fejecskéje és boldog zokogással hanyatlott keblemre . . .

Kimondhatatlan boldogan tértünk vissza a táncterembe. Éreztük, hogy semmi hatalom nem szakíthat el többé bennünket egymástól.

Az ősz szomorúsága nyomtalanul eltűnt lelkeimből, a tavasznak engedve helyet. — De . . . talán künn sem volt ősz! . . . Szerelmünk talán azt is tavaszszá varázsolta! . . . Körülöttünk bizonyosan tavasz volt!

Elmerengve ülök szobámban. Oly jól esett a multa gondolni! . . . Cigaretám füstje nisztkusan terjeng előttem s teljes sötétség vesz körül, csak a kályhában levő zsaránok izzik vérvörösen s világít kísértetiesen.

Boronics tábornok öngyilkosságát is erre a vereségre vezetik vissza s nem arra, hogy attól félt, hogy a király kivessi kezéből a főparancsnokságot.

Konstantinápoly, október 11.

A hadügyminiszterium közli, hogy a montenegróiak a Berana körül lefolyt harcban nem értek el sikert a török csapatok és önkéntesek fölött. A harcok még tartanak.

A török csapatok a bolgárok támadását Sogudja és Banik őrházak ellen Dospad környékén (a keletroméliai határon) visszaverték. A bolgárok Mevdudtepe és Jadjurda pontokat a szintén Kelet-Rumélia határán levő Tamras körül megerősítették. A törökök is megfelelően építik az erődöket.

E hó 8-án a görögök Lukarinja határházat megtámadták. A harc kimeneteléről még nincsenek hírek.

A HADÜZENET.

Bécs, október 11.

A miniszterelnök tegnap a delegátusokkal tartott bizalmas tanácskozáson azt a kijelentést tette, hogy Montenegró után Bulgária is hadat üzent Törökországnak. Ez a nyilatkozat mindenütt nagy feltűnést keltett.

Délelőtt 10 órakor Bulgária hadüzenetéről sem bécsi diplomáciai körökben, sem Konstantinápolyban semmit sem tudnak.

Konstantinápoly, október 11.

E percben csak Montenegró üzent még háborút. Sem Bulgária, sem Szerbia hadüzenete nem érkezett még meg.

FERENC JÓZSEF ÉS AZ OROSZ CÁR.

Berlin, október 11.

A „Vossische Zeitung“ jelenti, hogy Ferenc József király legközelebb találkozni fog az orosz cárral. Diplomáciai körökben ennek a hírnek igen nagy fontosságot tulajdonítanak.

Künn a szél vad erővel rázza, tépázza a fákat s harsogva, bömbölve száguld végig a néptelen utcákon . . . Épp úgy, mint akkor. Az ablakon keresztül látom, mint vivődik pár gázlámpa a szél erejével s pislikol szomorúan, a szelek szárnyán pedig a kuvik hívó szózatát hallom . . .

— Vajjon kit hív el? . . .

Közben és távolban semmi zai, csak pár ember lépteinek üres kongása, a kuvik vijjogása s negyedóránként a toronvóra méla jelzése.

— Gondoljunk az idő elmulására! Egy negyedórával ismét kevesebb! . . .

Fázósan borzongok össze a künt látszó emberi alakok lépteinek üres kongására s arra gondolok, hogy mily jó egy meleg, puha otthon . . .

Egyszerre fölnyilik szobám aítai, fény sugar hatol be hozzám s az álmódosásoknak vége . . .

A küszöbön mosolyogva áll Nusika, a feleségem s gyöngéden kérdi:

— Mit csinál? Nem unatkozik?

Én még a gondolatok behatása alatt állok s nem felelek azonnal, mire Nusi lábujjhegyen igyekszik visszavonulni, de én hirtelen fölállok, teljesen lerázom az álmokat s karsu derekát átölelve, mosolyogva mondom neki:

— Ábrándoztam arról a másik — őszről! . . .
Ő megcsókol gyöngéden s az ősz ujra számüzve van körülökből.

S. J.

Bécs, október 11.

A Neue Freie Presse jelenti: Ófelsége tegnap az általános kihallgatások során egy pénzügyi kapacitást is fogadott, akivel a helyzetről beszélgetett. A király a beszélgetést ezzel fejezte be:

— Én remélem, hogy a békét még sikerül fentartani.

A HATALMAK JEGYZÉKE.

Konstantinápoly, október 11.

A hatalmak a portához intézett jegyzéke a következőképpen szól:

— A nagykövetek kormányaik részéről utasítást kaptak, hogy közöljék a portával, hogy az öt hatalmasság tudomásul veszi a török kormánynak azt a hivatalosan bejelentett szándékát, hogy reformokat fog életbe léptetni a berlini szerződés 23. szakasza és az 1880. évi törvény alapján, a mely reformok feltételei az európai Törökország fennmaradásának, valamint oly intézkedéseket, amelyek alkalmasok arra, hogy a reform megvalósítását a lakosság érdekében biztosítsák, magától értetődően, hogy a reformok az ottomán birodalom területi integritásán csorbát ne ejtsenek.

BULGÁRIA MEGKEZDI A HÁBORUT.

Szófia, október 11.

Bizalmasan, a legbeavatottabb forrásból amely még a vezetőpolitikuskok számára is sokszor rejtve van, közlik, hogy a főhadiszállást ma áthelyezik a határra. Ez annyit jelent, hogy a bulgár hadvezetőség meg sem várja, míg a kormány átadja válaszáat Nikludoff és Tarnovsky követeknek, hanem megkezdte a hadioperációt. A hadvezetőségnek ezt az elhatározását hosszas és éles vita előzte meg a kormányval, de a vezérkar kifejtette, hogy a montenegróiak szerencsétlen végű támadása után, amely Podgorica elvesztésével végződött a bolgár hadseregnek, ha csak nem akarja magát a győzelem reményétől megfosztani, taktikai okokból el kell határoznia magát erre a csaknem jóvátehetetlen, de elemi fontosságú lépésre. A vezérkar egy igen magasrangú tagja kijelentette, hogy hadüzenet nélkül is, Bulgária haladéktalanul megkezdte az ellenségeskedést.

HALÁLRAITÉLT KÉMEK.

Ruscuk, október 11.

Ama két török kém, akik a vasutat, hídakat légből akarták röpitetni, a haditörvényszék halálra ítélte. Ma még két török kém fölött ítélik a hadi törvényszék, akiket a szófia-ruscuki vonalon egy első osztályú vasúti kocsiban letartóztattak.

SZERBIA ULTIMÁTUMA.

Belgrád, október 11.

A szerb kormány ma adja át válaszáat az osztrák-magyar és orosz követ jegyzékére. A válasz sajnálattal visszautasítja a nagyhatalmak akcióját, mert szerinte az már későn érkezett.

Belgrád, október 11.

Péter király ma Belgrádból Nisbe utazott.

Belgrád, október 11.

Szerbiában ma még nincsenek tisztában azzal, hogy a háboru közöttük és a törökök között mikor fog kitörni. Mértékadó körök

Emke kávéház

PETŐFI-TÉR 7. SZ., VOLT HAJNAL-MULATÓ.
Ma és a következő napokon ifj. PERLRÓTH
ARNOLD ÉS NŐVÉRE vezetése alatt Budapest
legkedveltebb 12 tagból álló szimfonikus női zenekara hangversenyez.

Emke kávéház.

ben úgy ítélik meg a helyzetet, hogy az ellenségeskedés vasárnap vagy hétfőn fog kitörni. A háboru kitörését ágyulövésekkel fogják a lakosság tudomására hozni. Az első nagyobb összeütközés szerb és török csapatok között e hó tizenhetedik vagy tizennyolcadik napjára várható.

Belgrád, október 11.

A konstantinápolyi szerb követ ma adja át Törökországnak Szerbia ultimátumát, amelyben 24 óra haladékot adnak a portának az engedmények megadására. Ha a terminus lejártával Törökország nem teljesíti Szerbia követelését, akkor nyomban megüzenik a háborút.

TÖRÖK GYŐZELMEK.

Zimony, október 11.

A szerb felkelő csapatok O-Szerbiában vereséget szenvedtek. Bukovicz és környékén még mindig tart a felkelés. Az anyák gyermekeikkel Szerbiába menekülnek.

Szaloniki, október 11.

Görög szabad csapatokat, állítólag kétezer embert, akik Diskota környékén a hátrált átakarták lépni, török haderők érzékeny veszteséggel visszaverték.

OROSZ ALATTOMOSSÁG.

Pétervár, október 11.

Egyik orosz lap írja: Sukomlinov hadügyminiszter beszédet mondott, amelyben többek közt kijelentette, hogy az európai háboru elkerülhetetlen, míhelyt Ausztria-Magyarország beavatkozik a balkán eseményekbe, mert akkor Oroszország is fegyvert ragad.

Általában az orosz lapok nyíltan és erősen izgatnak Ausztria-Magyarország ellen.

GYŐZNEK A MONTENEGRÓIAK.

Podgorica, október 11.

A montenegróiak heves, véres csata után elfoglalták Dedsis erődöt s elfogták a török parancsnokot.

Cettinje, október 11.

A montenegrói sereg elfoglalta Beranát elüzte a törököket és a Lim balpartján egy nagyobb török sereget körülzártak.

Podgorica, október 11.

A Dedsis erőd ellen folytatott kemény ostrommal egy időben Tuzi előtt is nagy és heves harc folyik.

Vukovics tábornok Beránánál átlépte a török határt s előre nyomul a montenegrói sereggel.

Délután 4 órakor elfoglalták a Dedsis magaslatokon levő erődöt a montenegrói csapatok.

Este pedig — a hivatalos jelentés szerint — rohammal elfoglalták a montenegrói csapatok Sipkanik erődöt is és így Dedsis és Tuzi közt minden a montenegrói csapatok kezében van. A maliszorok nagy elszántsággal küzdöttek a montenegróiak soraiban.

Podgorica, október 11.

A Plaminaica körül folytatott harcban 600 török és 400 montenegrói esett el.

Podgorica, október 11.

A montenegrói sereg ágyú Skutari külvárosát Nikalácsot bombázzák.

MOZGÓSÍTÁSI HIREK.

Battonya, október 11.

A fősolgabíró ma az általános mozgósítás elrendelését jelző falragaszokat kapott, azzal az utasítással, hogy azokat távirati utasításra azonnal ragasztassa ki és tétesse közhírré.

CSATÁROZÁSOK.

London, október 11.

Szalonikiból jelentik, hogy a prevezai török helyőrség visszavonult az ország belsőjébe.

Szaloniki, október 11.

2000 emberről álló görög portyázócsapat Diszkota mellett átmert a határon, de a törökök visszaverték őket és sok emberüket megölték. Ruméliában és a szandzsákon ostrom állapotot hirdettek ki.

Szenzációs ítélet az István-gőzmalom fuziója ügyében

Megsemmisítették a közgyűlési határozatot

Debrecen közgazdasági életében valóságos forrongást idézett elő tavaly a debreceni István-gőzmalom fuziójának kérdése, amely körül olyan harc kerekedett, amely szinte mélységes elkeseredéssel állította egymással szembe a fuzió és fuzióellenes részvényeseket.

Arról volt ugyanis szó, hogy a debreceni István-gőzmalom egyesüljön a Borsod-miskolci gőzmalommal és pedig olyan formában, amelyben a fuziót ellenző részvényesek az önállóság, a vezetés elvesztését látták, amely esetben pedig az István-gőzmalom — Magyarország egyik legrégebbi és legjobb üzem — egy idegen érdeksopornak hatalmába kerül, ami viszont a debreceni iparnak és a debrecenvidéki termelésnek lenne kárára.

Ezzel szemben a fuzió mellett harcoló részvényesek azt hangoztatták érvelni, hogy e művelettel az István-malom vezetésében és üzemében semmi változás nem áll be, hanem csak megerősödik, mert tökeerős érdekelttség, a Hazai Bank és Hatvani-Deutschék, befolyását nyerik meg.

A fuzióellenes részvényesek azonban erősek voltak s így a több ízben összehívott közgyűléseken sem lehetett volna biztosítani a fuzióra a többséget.

A múlt év május havában volt az első nagy csata, amikor egy közgyűlésen sikerült a fuzió-pártiaknak kimondatni az alapszabály olyan irányú módosítását, hogy azok a részvényesek, akik részvényeiknek egy év óta még nem tulajdonosai, szavazati joggal nem bírnak.

Szeptember 28-án volt a közgyűlés, mely óriási lárma, valóságos viharok közepette hat és fél órán át tartott. A fuzió ellenzői, élükön Degenfeld József gróf, Márk Endre, Kemény Mór dr., Frigyesy Jenő, kétszer is használti indítványt terjesztettek elő, de a közgyűlés elképzelhetetlen zavaros jelenetek után szavazott a fuzió fölött és pedig csak azok szavaztak, akiknek nevét már 1910. december 31-én bevezették a részvénykönyvbe. A megjelent 168 részvényes 3689 részvényt képviselt, amelyek közül csak 2858 részvény szavazhatott és pedig a fuzió mellett 72 részvényes 1638, ellene 17 részvényes 348 szavazattal, 18 részvényes 831 szavazattal tartózkodott a szavazástól.

Az elnök erre kimondta a határozatot, amely az volt, hogy az István-malom fuzionál a Borsod-miskolci malommal. A részvényesek sokan ki is cserélték már azóta.

Amde az elkeseredett fuzió-ellenes részvényesek nem nyugodtak bele a határozatba, hanem az ellen felebbezéssel éltek. Ezt a felebbezést ma tárgyalta a debreceni kir. törvényszék. Degenfeld József grófot és társait, akik a felebbezést benyújtották, Kemény Mór dr. és Kemény Viktor dr., míg a fuzió feleket Hegedüs Jenő dr. és Horváth Sándor dr. képviselték. Az ügyet Debreczeni Barna dr. törvényszéki bíró referálta.

Mindkét fél ügyvédek a jogszöveget is meglepő szép s nagy jogi tudásra valló védelme után a bíróság kihirdette az ítéletet, amely a felebbezőknek adott igazat, a fuzió kimondó közgyűlési határozatot megsemmisítette. Fölvasták ezután az indokolást, amely két óráig tartott.

Az indokolás szerint a megsemmisítésnek két fő oka volt: egyik anyagi, a másik alaki. Az első fő ok az volt, hogy az alapszabály amaz új intézkedése, mely szerint a közgyűlésen csak azok a részvényesek szavazhatnak, akik a megelőző évi december hó 31-ig bevezették a részvénykönyvbe és így a részvényesek egy részét kizárja a szavazati jogból, ellenkezik a törvénnyel.

A másik, az alaki ok pedig az volt, hogy a határozat meghozatalához szükséges alapszabályszerű kétharmad többség nem volt meg.

Igy tehát a fuzió most már nagyon kétségessé vált és ha ez ítéletet a tábla is jóváhagyja, a hová a fuzió pártiak azt bizonyosan megfelelőbbnek, akkor mindent a régi állapotba kell visszahelyezni.

APRÓ ESETEK

HAMIS BOR. — A SZOBALÁNY.

*

*

I.

Hegyaljáról való ez az eset. A borkereskedők, akik ide járnak borokat vásárolni, a szállítással fuvarosokat bíznak meg. Hogy a szállítás alatt álló boros hordókban hiba ne essék, más szóval, hogy a fuvarosok szállítás közben ne tartsanak — a hordók megfürésével — borvizsgálatot, a kereskedők indítás előtt ellátják a fuvarosokat borral. Így történt azzal a hat fuvarossal is, akik mindamelllett összeütközésbe kerültek a törvényvel. A kínált bort elfogadták, szállítás közben azonban mégis csak megfúrták a rájuk bízott hordókat és mindegyikük kiszivott öt-hat literre valót. A turpisságra rájöttek és a fuvarosokat a törvényszék egyenként tizen-négy-tizennégy napi fegyházra ítélte.

Az elítéltek felebbeztek. A királvi ítélőtáblához került az ügy, ahol a törvényszék ítéletét helybenhagyták. Az ítélet kihirdetésekor az elnök megkérdezte a jelenlevő vádlottakat:

— Megnyugosznak, vagy felebbeznek?

Megszólal az egyik vádlott:

— Má' hogyne felebbeznék kérem!?

Még ha tiszta jó bor lett volna, de hamisított, csinált bor volt... az ugyan nem érte meg a tizennégy napot!

II.

Elhallgatjuk, hogy hol történt az alábbi beszélgetés, elég, ha azt említjük meg, hogy Debreczenben.

A ház urnőjét, ki a toilette-tükör előtt áll, a szobaleány öltözteti. Többek között így szól az urnő a szobaleánynak:

— Mondd Terka, mennyiért nem adnád, ha olyan szép volnál, mint én?

A szobaleány nem soká késett a válaszal és így felelt:

— Ugyannyiért, amennyit a nagysága adna azért, ha olyan fiatal lenne, mint én...

Csipkét, harisnyát legolcsóbban **Csipke-áruházban** vásároljunk. Kérem a címre ügyelni: **S A S-U. 4.**

Tűzhalált halt emberek

Egy öreg asszony és egy gyermek

Megrázó eseteket közöl velünk a debreceni királyi ügyészség. Egy beteg, elaggott asszony felgyújtotta maga alatt az ágyat, a mely beteg testét pihentette s mire észreveték, már máglyahalált szenvedett. Másfelől egy hat éves leánygyermek égett össze oly súlyosan, hogy néhány órai szenvedés után belehalt sebeibe.

Részletes tudósításunk a következő:

Aki magának gyújt máglyát.

Csendom Sámuelné hajduszoboszlói lakosnő már régebb idő óta betegeskedik. A 73 esztendőss asszonyon a végelgyengülés jelei mutatkoztak, szemei gyöngék, lábai felmondták a szolgálatot s a gyomra sem képes megemészteni a napi táplálékot, ami nemcsak festi, de lelki depressziót is idézett elő az előrehaladott koru asszonynál.

— Jobb volna nekem már meghalni! — ismételte hozzátartozói előtt. Akik szeretettel ápolták és mindent megtettek, hogy végső napjait türethetvé tegyék.

Ugylátszik azonban, hogy az utóbbi napokban fájdalmai meghatározódtak, mert fölöttébb szótalan lett s még mozdulni sem tudott, ha csak a férje nem segítette egyik helyről a másikra. Tegnap délután is egyedül volt odahaza az öreg házaspár s a férfi valami okból a szobából az udvarra távozott. — Alig hagyta el azonban a szobát, a beteg asszony lemászott az ágyról, gyufát kerített elő és felgyújtotta az ágyat, melybe visszafeküdt.

A lángok a szalmazsákok pillanat alatt elepték s attól tüzet fogott az ágynemű is. — Valóságos máglya lett az egész szoba, melyen halálra szánt arccal feküdt Csendom Sámuelné, kinek testét a lángok, mint valami áldozati tárgyat, nyaldosták és lángnyelvűkkel halálos sebeket martak eleven husában. — Mire férje észrevette a felcsapódó tüzkévéket, már csak egy élettelen tömeg hevert az ágyban, melyet, mikor a tűz lokalizálva lett, a ravatalra tettek. A szomorú esetet pedig bejelentették a rendőrségnek, mely ma telefonon az ügyészségnek tett arról jelentést. — Minthogy büneset nem látszik fennforogni, a tűzhalált halt asszony eltemetésére az ügyészség az engedélyt megadta.

Gyermekek a tüzhely körül.

Kiss István téglási lakos verejtékes munkával összegyűjtött magának annyi vagyon, amivel Hajdudorog határában két hold földet szerezhetett s ezen belterjes gazdálkodást folytatott. Így most a káposztaszüret van nála soron. Tegnap este is a gazda feleségével kiment a tagra, hogy a másnap tartandó dorogi hetivásárra leszedjék a termés egy részét. Gyermekeik a birtokon épült házban maradtak a legidősebb gyermek, a 8 esztendőss Zsuzsa felügyelete alatt. Öt gyermeke volt Kiss Istvánnak: a 8 éves Zsuzsa, a 7 esztendőss Erzsi, a 6 éves Borbála, 3 éves Mária és 6 hónapos István.

A gyermekek mikor észrevették szülei távozását, kiültek a pitvarba, ahol a legnagyobb leány szalmát tett a nyitott tüzhelyre s meggyújtotta azt. Amit aztán körülültek. Alig telepedtek azonban a tüzhely köré, mikor egy légáramlat a lángokat megcsapta s

a kis Borbála ruhája legott tüzet fogott attól. Velőtrázó sikollyal ugrott fel a tüzhely mellől és nénye, a nyolc éves Zsuzsa bámulatraméltó bátorsággal sietett segítségére. — Lecibálta a ruháit és igyekezett elejét venni a bekövetkező szerencsétlenségnek, mely azonban mégsem maradt el. Ugy, hogy mire a szülők, akik mintegy 500 lépésnyire lehetek a háztól, értesültek a súlyos balesetről, már alaposan összeeggett a kis Borbála.

Apja tehát nyomban kocsira tette s behajtatott vele a közeli Dorog községbe. Itt Rittersporn Miklós dr. községi orvos nyújtott neki segélyt, majd orvosságot rendelt, a melyet a községi gyógytárban el is készítettek számára. Megmenteni azonban nem tudták s a szerencsétlen gyermek hajnali 4 órakor minden mentési igyekezet dacára is kiszüvedett. Az ügyészség a dolog körül vizsgálatot indított, nem-e terhel valakit gondatlanság a gyermek halála körül?!

HADITUDÓSÍTÓK A BALKANON

(Az „Egy király, egy cigány“ históriája itt a következőkép módosul: „Egy király, egy újságíró, egy dinár“.)

Tökkirály (A haditudósítónk előtt): — Uraim, holnap okvetlenül megüzenem önöknek, hogy megüzentem-e már a háborút!

Zöldkirály: Dobra! Dobra! Bizonyalok én is!

Makkirály: Sadobre! Supán bocskorsziat megrendelek Zatyuskától, mert zosztrák-magyar árut mink bojkotálunk.

Piroskirály: Nyák-nyák! Én már pucoltattam diszpiasztolyt is, mivel egyik ösöm, Borovicsko Daniló, három kecskét leltte röptiben.

Királyok kara: Szóval egyetértés kitünő. Harci kedv dobredobro. Bátorság, harc készség: Non pluszko-ultraszki!

Első tudósító: Szóval felségedék altg hiszik, hogy a béke már nem lehetséges?

Makkirály: Mink iszunk!

Zöld- Piros- és Tökkirály: Mink is! Éljen Borovicska Llyubomir!

Második tudósító: Szabad tudnom, ki az?

Tökkirály: Nem tudja? Az Atvuszka bizalmi embere. Nagykövet Montenegróban.

Makkirály: És Bulgáriában!

Zöldkirály: Szerbiában!

Piroskirály: Görögországban!

Második, Harmadik és Századik Tudósító: Ezt nem értem!

Királyok kara (Összenevet): Marhák!

Pénnélkül nincsen háború! (Dalolva közösen el.)

Újságírók szindikátusa a következő táviratot repíti az öt világrész felé:

A BÉKE REMÉNYÉT MÉG NEM KELL FELADNI!

Az egyesült hadak fővezérei ma fogadták a hírlapírók szindikátusát, akik előtt kijelentették, hogy a háboru elkerülésében még bízni lehet. A helyzet kulcsa Borovicska orosz nagykövet kezében van akiben mind a négy balkáni állam melegen bízik.

A magyar „Times“ tudósítója ehhez a következő kommentárt füzi:

A Tök-, Makk-, Zöld- és Piroskirályok ezen nyilatkozata csakhamar szétaradt a birodalmakban és leirhatatlan lelkesedést keltett. A bénák eldobták mnkóikat, a süketek dobhártyáikon harci indulót vertek, vakok vezették a világtalanokat s általában olyan harcias hangulat mutatkozik, hogy alig hiszem, annak ellen tudjon állani a fejedelmek kara. Ámbár a főlovászmester, akivel nagyszerű aianlőveleim folytán sikerült összeköttetést kaprom, azt mondta, nem hiszi, hogy a békét sokáig fenn lehetne tartani, mert *almában* heves ágyuzást hallott s mikor *felébredt*, az istállólegénye jelentette

— Goszpodin, a montenegróiak reggelre lenyeltek kétszáz törököt, akik aztán bosszúból hátulról bombával felrobantották ezeket!

A harc „hírét“ én is hallottam, azonban magam sem vagyok tisztában, hogy ébren vagyok-e, vagy — *álmodom?! . . .*

Conferencier.

Színház

HETI MŰSOR:

SZOMBATON: *Trenck báró*, operett. — Ujdonság. (C bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Asszonyfaló*, operett. Mérsékelt helyárrakkal. (Bérletszünet.)

VASÁRNAP: Este *Trenck báró*, operett. — (Kisbérlet.)

A csitri. Pierre Véber és társa megérdemlik azt a különös figyelmet, amellyel a közönség mindig megtölti a színházat. valahányszor a „Csitri“ színrekerül. Mert szívvel, kedéllyel és nagy invencióval alkotott művészi kézzel szőtt darabot adnak érte cserébe. S ha olyan Colette iátsza a címszerepet, mint Wirth Sárika, akkor a henvomás teljes, a hatás közvetlen és meleg. Mint amilyen ennek az apró kicsi nőnek a hangja, tagolása és természetes iátekmodora. A szíve pedig annyira nyitva minden kedélv hullámzásnak, hogy a legszelebb érzelmskálájak festésére meg van a sajátos hangja. Örülünk, hogy megismertük. Laithav Károlynál mindent láttunk, ami egy bonvivántnál előnyös, csupán a szívét nem nyitotta ki. Ugyanez áll Kiss Mariskára is, aki a ruhájával és az alakjával ma is hatott. Pompás krikaturát nyitott Zilahy Gvula és kiváló volt H. Serfőzi Etel. Uti Gizella, Kemény. Pethő iók voltak. A debreceni színházban azonban elvárjuk a rendezőtől, ha egy titkos táiképről beszélnek a darabban, ne engedjen a színpadra egy csokorfestményt, főleg ha a rendező maga az igazgató. (gv. zs.)

Trenck báró amilyen szerénven vonul színpadunkra, épp oly szeretettel fogja a közönség fogadni. Bübáios zenéjével, mely Albini Felix mester műve és kitünő librettóinak, mely Wiesner és Bodánszky tollából került ki, egvszerre meghódítja a közönséget. Különös tetszésben fog részesülni Trenck báró (Székely) belépője, a kettős Trenck és Lidia grófnő (Zilahyné S. Vilma), valamint Maricza (Borbély Lili) és Nikola (Máthé Gvula). Szóló tánc az egész karral. Kitünő sze-

repe lesz H. Serfőzi Etelnek (Stecher Karolina). Még Kassav iátszik egy pompás szerepet. Az előadás premieriét holnap szombaton tartják meg C) bérletben. Az operettet Herav Frigyes hirneves írónk fordította.

Limonádé ezredes, melyben Máthé Gvulának óriási táncos szerepe jutott (ő fogja nálunk először bemutatni a medve táncot) a jövő hétre van kitűzve.

Brezeda ur vígjátékra is nagyban készül a társulat, ezen előadásban a társulat elsőrangú erői vesznek részt. A címszerepet Laithav Károly iátsza.

Letartóztatott anyagyilkos Egy rémtörténet leleplezése

Méltán mondható rémregénynek az a napokban Prágában történt rablógyilkosság, amelyről röviden már a magyar napilapok is megemlékeztek. **Koblitz Lajos** 25 éves technikus, aki az utóbbi időben egy prágai napilapnál volt hirdetési ügynök, megölte, rémségesen megcsönkította és kirabolta az édesanyját, azután valószínűleg Budapesten átutazva, Fiuméba ment s azóta talán már az újvilágban élvezi a véres, anyagyilkosság árán szerzett pénzt, — mert a borzalmas büntényre csak két hónap múltán jöttek rá.

Megrázó részleteket mond el egy prágai napilap a gyilkosságról. Koblitz Lajos dorbéző, léha életet élt és nap-nap után ittasan tért haza, amiért özvegy édesanyjával állandó összetűzése voltak. A gyilkosság elkövetésének napján is részegen jutott haza. Tudta, hogy anyja aznap vette ki a St.-Wencel hitelbankból az összes vagyonát, 10.000 koronát azzal a céllal, hogy takarékbán helyezze el. Rövid szóváltás után rávetette magát az öreg asszonyra és fojtogatni kezdte, azután, amikor már anyja eszméletét veszítette, egy fejszével szétzúzta a fejét és ugyszólván teljesen elválasztotta azt a törzstől. A rémes tett után nagy hidegvérrel megmosdott, magához vette anyja pénzét, lezárta az ajtókat, azután bement a házfelügyelőnhöz és bejelentette neki, hogy anyja nyaralni ment és csak hónapok múlva jön vissza. A házmesztő, tekintve, hogy Koblitzné előtte is említette nyaraló szándékát, nem gyanakodott. A gyilkosság talán még ma is felfedezetlen lenne, ha Koblitznének egy főiskolai hallgató albérlője vissza nem érkezett volna vakációjából. Nagyon csodálkozott, hogy zárva találta a lakást. A házzondnokának kíséretében feltörtette a lakást. Visszatáborodtak az oszlásnak indult hulla rettenetes fojtó szagától. Megtalálták Koblitzné fiának véres ingét s a véres fejsze is, melyre az áldozat hajából egész csomó volt tapadva, ott hevert a megcsönkított holttest mellett. A rendőri nyomozás kétségtelemé tette, hogy csakis Koblitz Lajos követhette el a gyilkosságot. Az elvetemült fiu, mint közveszélyes örült, már négy ízben volt tébolydában, ahol az egyik ápolónővel, Baltus Jozefinnel viszonyt is kezdett. A különös szerelmi regény hősnőjét is vallatás alá vette a prágai rendőrség, mert az a gyanu volt ellene, hogy tud a gyilkosságról. A leány tisztáznia tudta magát. Valomlásának azonban van egy igazán rémregénybe illő részlete. A gyilkos fiu a borzalmas anyagyilkosság után szerelmi találkozóra hívta kedvesét, akivel a tébolydából való szabadulása után is fentartotta a viszonyt és a gyilkosság színterével szomszédos szobában töltött vele egy szerelmes éjszakát.

A letartóztatásról Fiuméből a következőket jelentik:

Ma egy velencei hajó indulásakor letartóztatott egy fiatalembert, aki egy orieum-énekessé társaságában akart hajóra szállni. A letartóztatás a prágai rendőrség megkeresésére történt. A letartóztatott fiatalember azonos Koblitz prágai gyilkossal, aki édesanyját meggyilkolta és 10.000 koronát elrabolva, Fiuméba szökött. Az anyagyilkos már egy hét óta tartózkodott Fiumében és költségesével magára vonta a rendőrség figyelmét. Letartóztatásakor 8000 korona pénzt és egy browningot találtak nála.

LEGUJABB

Ejjeli telefontudósítás

London, október 11.

Konstantinápolyi jelentések szerint Kulszeid és Kizkilere között **a balgár határon heves és hosszantartó harc volt.**

Musztafapasától keletre a bolgárok megtámadtak egy falut, **de a törökök visszaverték.**

Fiume, október 11.

Szerb menekültek mondták el, hogy **Poljaunál véres harc volt, amelyben a törökök megverték a támadókat.**

Podgorica, október 11.

A Tucsza hegy ellen a montenegróiak és malisszorok támadást intéztek, amely sikerrel járt, ami után folytatták utjokat Skutari felé.

Rogam ellen éjszakai támadás volt, amely sikerrel járt.

Az elfogott török parancsnokot Krusevárba vitték.

Konstantinápoly, október 11.

Boljedinác Iza följánlotta, hogy 100.000 emberével a szerbek ellen vonul. A kormány az ajánlatot elfogadta.

Pétervár, október 11.

Granica határ állomást az orosz hadvezetőség megerősítette mindenkit föltartóztatnak és megmotoznak.

Cettinje, október 11.

Miklós király ma fogadta az elfogott dedsisi török parancsnokot s azt mondta neki:

— Vendégemnek kell lennie s örülök a hadiszerecsének, amely ezt lehetővé tette.

Konstantinápoly, október 11.

Naradunghian külügyminiszter a monarchia követe előtt szemrehányóan és keserűen mondta:

— **Az alkotmányos Törökország sohasem fog belenyugodni a berlini szerződésben biztosított nagyhatalmi beavatkozási jogba, ezt nem fogja tűrni, inkább fegyverre bizza a döntést.**

EGYESÜLET.

— **Gyáriparosok gyűlése.** A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének debreceni fiókja e hó 15-én délután 3 órakor a

Debreceni Kereskedő Társulat titkári irodájában ülést tart, melynek napirendje a következő 1. Elnöki jelentések: a) Szakvélemények vám-tarifa- és államsegély ügyekben. b) A vámpolitikai központ és a szövetségi adóiroda megalakulása. c) Állandó helyiség kibérlése és berendezése. d) A vándoriparról szóló törvényjavaslat. e) Vidoni Testvérek adópótlék visszatérítési ügye. f) A baleseti járulékokról. 2. Dr. Gratz Gusztáv szövetségi ügyvezető igazgató ur üdvözlése és meghívása. 3. Beadványok a városhoz a gvári övezet létesítése. a) olesó munkás-villamos-igek kiadása. c) állami kerttelep és kertészeti iskola tárgyában. 4. Kereskedelmi és Iparkamarai átiratok. a) Hétköznapi munkabérfizetések. b) Vasuti összeköttetések tárgyában. 5. A postapalota építési ügye. 6. A földmivélsügyi miniszter 70146—XI. sz. leirata gvári munkások élelmezéséről. 7. Indítványok.

HIREK

*

— **Dombi Lajos esperes leköszönése.** — Szegedről táviratozzák: A békés-bánati református egyházmegye tegnap tartotta meg közgyűlését, amelynél Dombi Lajos esperes terjesztette be évi jelentését, mely az egyházmegye folytonos előrehaladásának, erősödésének tanubizonysága. A jelentés meghallgatása után Futó Zoltán egyházmegyei főjegyző terjesztette elő az egyházmegye felosztására vonatkozó iavaslat megtételével megbízott küldöttség indítványát az egyházmegye fölöttetésének ügyében. Előadta a iavaslat, hogy a csanád-csongrádi és békési egyházmegyévé való szakadás fölvetésekor a békési oldal egyháza a mostani állapot fenntartását kérték. A békési egyházmegye megalakítására így a haillandóság és kedv nincs meg. a délvideki szegény egyházközségek pedig az anvagi erő nincs meg külön egyházmegyévé alakulásra. A mostani állapot fenntartását iavasolja végül a bizottság. Hosszu vita után 38 szavazattal 25 ellenében a bizottság iavaslatát mellett döntött a közgyűlés. Az egyházmegye ezzel a tárggyval kapcsolatban mondotta ki a tíz éves restaurációt is, amellyel a többi egyházmegyek már régen behozottak. Az egyházmegyei tisztviselőkar a határozat meghozatala után beadta lemondását s így tavasztól már az uionnan választott tisztviselőkar vezeti az egyházmegyét. A közgyűlés után Dombi Lajos esperes kijelentette, hogy betegsége miatt végleg visszavonul az egyházmegye igazgatásától. Kapacitáini akarták a közgyűlési tagok a lángbuzgalmu, melegszivíű esperest, de az nem visszazokott. Ekkor egyhangu lelkesedéssel Futó Zoltán szentesi lelkész, egyházmegyei főjegyzőt kiáltották ki esperessé. A többi tisztviselői állások betöltésére a szavazást kiirták. Délben a Kassban közebéd volt. Délután a tanügyi bizottság és a közgazgatási bíróság ülésezett. A közgyűlést holnap délelőtt kilenc órakor folytatják.

— **Inségben egy magyar vármegye.** — Nyiregyházaról jelentik: Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap tartotta Vay Tibor gróf főispán elnöklésével őszi közgyűlést, amelynél Mikecz Dezső alispán arról tett jelentést, hogy a nvári hideg esőzés miatt a bab, burgonya és kukorica teljesen tönkrement és így a vármegye népe már a télen, de különösen a tavasszal inségnek lesz kitéve. Az alispán indítványára egyhanguag kimondta a közgyűlés, hogy fölíratban kéri a kormányt, hogy adóhalasztások és adóleirá-

Női kalapforma-különlegességek, eredeti modellek szabott gyári áron
szerezhetők be a **KALAPGYÁR** raktárában **SZOFFY-UTCZA 2. SZ.** — **TELEFON 11—50.**

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereshedőnél, Debreczen, Kossuth-u 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

sok engedélyezése, kamatmentes inségekölcsönök nyújtása, tavaszi vetőmagvak kiosztása, különösen pedig állami beruházások és az utépitési program fokozottabb mértékben való megvalósítása által a bekövetkező inség enyhítésére idejekorán tegye meg a szükséges előkészületeket. A törvényhatóság annál sürgősebben kéri a kormány segítségét, mert ha idejekorán nem segít, a nép meg sem várja a tavaszt, hanem mindenét pénzre téve, Amerikának veszi utját.

— **A csatorna hálózat fölülvizsgálata.** A debreceni csatornamű hálózat fölülvizsgálatának első része, amely e hó 9-én kezdődött, ma véget ért. A miniszterium részéről a fölülvizsgálaton, amelyet Hoffmann József műszaki tanácsos vezet, Szlovák Jenő kir. mérnök vett részt. Az eddigi fölülvizsgálat jó eredménnyel foltt le s azt a jövő héten folytatják.

— **Nagy ékszerlopás Szolnokon.** Az utóbbi időben a nagyobb vidéki városokban egymást érik a betörések, melyek csaknem mindig és ugyanazon módszer szerint történnek s amelyekből következtetve föltételezhető, hogy egy jól szervezett betörőbanda követi el azt ügyesen kieszelt és még ügyesebben végrehajtott nagvstíliú betöréseket. Tegnapi este Szolnokon törtek be Tischmann Libó ékszerészhez, melynek módszere csaknem mindenben megegyezik a már hónappal ezelőtt Debreczenben elkövetett Miklós-utcai betöréssel. A szolnoki rendőrség a betörésről mely szerint a betörők a padláson keresztül jutottak az ékszerüzletbe s ugyanott távoztak gazdag zsákmánnyal, melyek a következők: kétezer arany fülbevaló, kilencven ezüst óra, 12 javításra adott aranyóra és 60 aranygyűrű. A rendőrség megtette az intézkedéseket arra nézve, hogy a netalán idevándorló betörők kellemes fogadtatásban részesüljenek.

— **Ellopták az egvintomiakat.** Nem a keletre, sem pedig valamelyik előkelő múzeumból, hanem az öreg és kitűnő Máv. robogó és meg-meg is álló teherszállító kocsiáról. A budapesti dohánvgvár ugyanis többek között 6000 darab finom egvintomi cigarettát is küldött a helybeli dohánvgvárnak. Mikor azonban az árukat kirakták, a finom egvintomiak nem voltak sehol. Mintha lábuk kelt volna. Most a rendőrség nyomoz utánuk.

— **Elfogott vásári és boltiszojak.** Most, nagvvásárra ismét megsaporodtak a zseb, vásári és boltitolvajok s Debreczen mondhatni gyűlöthelvé lett a gvanus elemeknek. Tegnapi Szabó Miklósné téglási és Szabó Istvánné haiduhaházi lakosokat, ismert és lopásért már többször büntetett vásári és boltitolvajokat fogta el a rendőrség, kik Debreczenből 5—5 évre már ki vannak tiltva hasonló működésükért. Rövid itt tartózkodásuk alatt a Kontsek, Kroh és Kaiser cégeknél követtek el kisebb-nagvobb tolvajlásokat, amikért most uira 10—10 napra kitiltattak és végeleg kiutasítottak Debreczen város területéről.

— **Milyen lesz az ősz?** Meteor a magyar időjárás most adta ki jelentését, mely az őszi hónapokról mond ísolatot. Szerinte október 11-ike és 12-ike meleg felé tereli az időjárást. Legfeljebb 15-ike hoz még változást, mely után szárazabb és melegebb idő várható, míg 28-tól hideg időre lehet kilátásunk. November hónap változási napjai, jellegükre nézve a következők: 3 csapadékos, 5 szeles 9 szeles, 10 envhe, 11 hideg, viharos, 16 száraz, 17 envhébb, száraz, 23 hideg, 24 száraz, hideg, 28 csapadékos. November, ha a bolvgók állása meg nem változik, esetleg nagyv hideg jellegű lesz.

— **Halálozások.** A debreceni állami anva-könyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Nagy Mária ref. 18 éves, Thurzó Emil ref. 21 napos, özv. Bánóczy Alajosné Burlesz Karolina r. kath. 59 éves, Csesznekv Ferencné r. kath. 58 éves, Venczel Tivadar ág. h. ev. 5 hónapos, Áron Juliánna ref. 2 éves.

— **Kemény- és puha-kalap különlegességek,** már 4 koronától feliebb, **Frank Testvéreknél,** Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

— **Bombavból megérkezett** Mohamed Yousuff, ki szombat és vasárnap **Saman** teából eredeti főzést tart üzletében. Minden látogató egy csésze **Saman** teát ingyen kap Piou-Piou teasüteménnyel Kontsek Géza Kossuth-utca.

— **Kabáttolva a kávéházban.** Arról már többször irtunk, hogy valamelyik kávéházban vagy mulatóhelyen eltűnt egy-egy másik vendégnek a kabátja. De hogy a vendéglősnek is elemelik a felöltőtét, ahhoz igazán olyan „pech“ kell, amilyen csak az „Erzsébet-kávéház“ tulajdonosával esett meg. Aki ma a rendőrségen bejelentette esetét, melynek nyomán megindult a kutatás az ismeretlen tettes és a kabát után.

— **Eladott leánvok.** Siófokról jelentik: Siófok környékéről naponta tűnnek el titokzatos módon fiatal leánvok és legények. A hatóság már régen nyomozott ebben az ügyben, azonban hiába. Néhány nappal ezelőtt véletlenül megoldódott a reitély és a határrendőrség ráírt a reitélyes eltűnések nyomára. Letartóztatták Csáida Lajos csurgói lakost, a ki üzletszerűen foglalkozott hadköteles legények Amerikába való szállításával, akiknek három, négy száz koronáért utlevelet is szerzett. Csáida ezenkívül összeköttetésben volt Krahin Arakin afrikai kereskedővel, akinek rendszeresen szállított fiatal somogyi leánvokat, akikért rendszerint négy-öt száz koronát kapott. Csáida siófoki lakásán házkutatást tartottak, ahol egy levelet találtak, amelyben Krahin Arakin sürgősen kér három feketeheiu és fekete szemű leánvt akikért fejenként ezer koronát ígér.

— **Valódi „Pichler“ gráci lóden-kalapok** **Frank Testvéreknél,** Piac- és Szent-Anna-u.

— **Megőriült az esküdtbíróág előtt.** Győről jelentik: Vaszari János 28 éves munkás, július 13. és 14. közti éielen a rendőrökre lövöldözött s csak hosszas haisza után, katonák segítségével tudták kézre keríteni. Szándékos emberölés kísérletével és hatóság elleni erőszakkal vádolva került tegnap az esküdtbíróág elé. Koloszar László elnök hozzáintéztet kérdéseire előbb értelmes válaszokat adott, majd nagy hangon páthosszal szavalni, végül dühöngeni kezdett. Vaszari János, mikor a bürtönörök ki akarták vezetni, ellenszegült, dulakodott, verekedett, míg végre négy erős bürtönör, lefogva kezét, lábát, elvitte a tárgyalóteremből. A tárgyalást az elnök elnapolta.

— **Világhírű „Ita“ és „Borsalino“ kalapok** **Frank Testvéreknél,** Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

Nagy zavart

okoz gyakran a házasságnak, ha a húsvetes hiányzik, melyre bouillonok, levesek, főzelékek stb. megjobbítására vagy süri mártások készítéséhez szüksége van. Ilyen esetekben a

MAGGI-főle húsveteskočka

kisegít. Csupán forró vízben feloldva a szükséges mennyiségű húsvest azonnal előállíthatjuk, mely ép úgy mint a háslag készült használatbó.

 1 kočka 1/2 liter leves részére **5 f**

Csak a **MAGGI** névvel és a keresztesillag védjeggyel valódi.

Az öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők eldzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ **Illomtel-szappan.** Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszerár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér és mindenütt kapható.

Debreczeni bútorkészítő asztalosok árucarnok szövetekezte

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

11 968 : TELEFON : 968 11

HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálószobák, ebédők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem téveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szmirna szőnyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállítási árban bocsátja forgalomba.

NYILTTÉR. *)

Értesitem a hölgyközönséget, hogy üzletemet ifj. Molnár Lukácsnak a »Kérefestett kirakat« tulajdonosának eladtam s az eddigi bizalmukkal sziveskedjenek őt szerencsételni. Az áruk egy részét, u. m.: rövidárak, cs pkék, szalagok, barchetek, szövetek, ingek, pipereárak, díszek, kretonok, zephirek, mosóárak mind ifj. Molnár Lukács üzletében, **Kossuth- és Bathyány-utca sarok, a színházzal szemben** található. Az eddigi bizalmat a vendőközönségnek köszönöm s kérem ifj. Molnár Lukácsot bizalmukkal megtisztelni.

Zavatzky Leó.

*) E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	868 60
Osztrák hitel	624 50
4 százalékos koronajáradék	84 60
Allamvasút	710 —
Jelzálogbank	434 —
Rimamurányi	730 —
Salgótarjáni	780 —
Közuti vasút	687 —

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4¹³/₁₆ 0/0, Berlin 4 0/0 London 3¹⁵/₁₆ 0/0.

Budapesti gabonátőzsde.

Svara E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Búza októberre	11 68
áprilisra	12 13
Rész októberre	10 56
Zab októberre	10 64
Tengeri 1913. év juli	12 15
augusztusra	11 57
Tengeri szept.	—
Tengeri májusra	8 27

Készára 5-tel olcsóbb.

Fizetésekteleenségek. A bécsi hitelezői védegvlet a következő fizetésekteleenségeket jelenti: Fischer Fülöp Eszék, Máthé Gyula Kézdivásárhely, Róth Márkus utóda Zsibó, Stern Sándor Galánta, Howacker Vilmos és Reiser Menyhért Temesvár, Brust Jónás Kiskomárom, Veszely Jakab Budapest, Balla Ignác Miskolc.

1912/248 7. oldal

Kiegyezésről

Ingatlanok forgalma.

Katona József veszi Takács János és Erdei Juliánától tulajdonát képező felsőőrsai ingatlanát 1200 koronáért.

Juhász Zsuzsanna veszi Urbánkó György és neje Kiss Juliánától tulajdonát képező sámsoni házat 900 koronáért.

Kovács József és neje Konvári Julianna veszik Kovács József és neje Madár Erzsébettől tulajdonát képező sámsoni házat 1200 koronáért.

Csörög Rerenc és Csörög Zsuzsanna veszik Ternik Péter és neje Szilártó Mártontól sámsoni házat 270 koronáért.

Molnár Imre és neje Pinczés Zsuzsanna veszik Pankotai Imre és neje Major Rózáttól 2 hold 550 négyzetöglől ondódi szántóföldet 3000 koronáért.

Nagy József és neje Kiss Eszter veszi Darabos Imre és neje Öri Juliánától Nvilaslepi házat 2800 koronáért.

Nagy Gábor és neje Szepesi Julianna veszik Kiss Gábor és neje Kovács Juliánától Dembinszky-utca 14. számú házat 5000 koronáért.

Debreczen városától 20 percrenyire a szoboszlói csinált ut mentén 310 hold szántó 34 köblös dohány engedéllyel azonnal haszonbérbeadó. Értekezhetni dr. Szép Imre ügyvédnél Debreczen, Piacz-utca 61. sz. a.

Milión használják
köhögés, rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, görcs és számarhurut ellen
KAISER-féle Mell-Karamellákat
3 fenyővel
6050. közzig bizonyítvány orvostól és magánostól biztosítják a sikert.
Rendkívül jó ízű és kellemes BOMBON.
Csomagja 20 és 40 fil. Doboz 60 fil. Kapható: Mihalovits J., Grósz Nagy Ferenc, Dr. Szelényi Árpád, Kubek Sándor, Steiner Manó, Muraközy László, Harsányi Lajos gyógyszerészeknél, Józsa és J. na és Központi drogeriákban. Ujfehértón Trón Gyulánál, Ér-Mihályfalván Mátrai Ákosnál.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Sokan keresnek eladó házat a Libakertben, de ott eladó ház nincs! Most van egy! Nagyon jutányos árért meg lehet most venni! Nagy telek! A körút megnyitásával ezen ház 3 utcának a sarka lesz! Tehát óriási jövője van!

Ezen ház és illetve telek 2 utcára nyulik, a Libakert-utca és a Viola-utcákra, a ház a Libakert-utcában van, házátszáma: 9. Viola-utcán pedig 10 a száma. Tulajdonosa Borsos István ur és neje, a mostani felmérés szerint 430 négyzetöglől terület. Van rajta cserepes téglá épület, mely magában foglal két rendbeli lakást, mindegyik egy-egy szoba, külön konyhával és külön nyári-konyhával. Van még egy különálló cserepes épület, egy szoba és nyári konyhával. Van továbbá istálló 3 darab jószággra, eikülöníttét baromfiudvar, olyan nagy sertés-állal, melyben 20 darab sertés elfér kényelmesen, nagy veteményes kert, két jó vizű kuttal. Ára az egész mindenségnek 27 ezer koronára van feladva.

Gyomorgörcs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszert a

Hollandi

Gyomorgörcs-cseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

Orvostudományi Intézetében Debreczenben.

Önkéntes árverés!

(Két nagy ház üzlettel, italmérés-sel, nagy telek.)

A Vargakertben, K. Tóth u'ca 8/a és 8/b számú házak — családi körülmények miatt — eladásra bocsátatnak és **Islyó hó 20-án vasárnap délelőtt 10 órakor, a Nagy Lajos ur hirdetési irodájában Csapó-utca 13. szám alatt** a legtöbbet ígérőnek oda fog adatni.

Kikiáltási ár 15 ezer korona. Ezen összegben alul eladatni nem fog. Leteendő bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, vagyis 1500 korona.

Az egyik épület teljesen új, mult évben épült, alatta boros pince. Jóvízü kut. Üzlet-helyiség italmérési joggal. Villanyvilágítás minden szobában. Telefon bevezetve. Teher van rajta!

Árverés előtt is megvehető a helyszínen, a tulajdonostól.

PALMA
a valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA.
MINŐSÉGE: ARANY

Tiszta agyagból készült szép piros

Cserép, fali téglá

és legjobb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szerozhető be.

RUHA- és KELMEFESTÉS

KOZHIRRE TESSZÜK,

hogy külföldi mosómestert szerzöttünk, miáltal módunkban van nagybecsű megbízóinknak olyan gallért, kézelőt és fehéreneműt szállítani, mely bármely bel- vagy külföldi tisztítást úgy szépségben, mint tartósságban messze túlszárnyal.

HRABÉCZY ELŐSŐ DEBRECZENI GOZMOSÓ VEGYTISZTÍTÓ ÉS RUHAFESTO R. T.

Gvár és főüzlet: **SZÉCHENYI-UTCA 42. SZ.** Telefon 323.
Fióközletek: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám.
Felvételi telep: Glück Ede urdívat áruháza. Telefon 602.

FERTŐTLENITETT ÁGYTOLLTISZTÍTÁS!

Telefonszám 632.

Alapítottatt 1893-ban.

Telefonszám 632

Halmágyi Sámuel
fő- és fióközletébe Debreczen, Piacz-utca
megérkeztek

őszi és téli idényre alkalmas leány és női felöltők, costümök, ruhák, blouzok, pongyolák, jouponok.

Intézeti leány felöltők és costümök
nagy választékban.

Olcsó árak.

Külön mértékosztály.

Előzékeny kiszolgálás

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választékyet csatolni.

Állást kap

AZ OKTÓBRI MENETREND Debreczenből kiindulva bárhova 20 fillérért minden dohánvtözsdeben és lapunk kiadóhivatalában kapható.

Intelligens kereskedősegéd, ki a kirakatok rendezésében jártas, azonnali belépésre kerestetik. Ugyszintén pénztárnoknö csakis jó irással és jó számadással bíró azonnal felvétetik. Jelentkezhetni 12 órakor a Linóleum-üzletben.

Különféle

VALÓDI prágai sonka, hideg felvágottak, ementáli és csemege sajtok naponta friss vágásban kaphatók Deutsch Lajos főüzletében Piac-utca 38, és a főközletben Piac-utca 72.

30 éve fennálló üzletben legujabb férfi ingek, kötött kabátok, téli sapkák, vadász lábszárvédők alkalmi áron Schwarz M. L.-nél Piac-u. 52.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöliön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur. Hatvan-u. 17.

Ujdonságok, kötött női sapkák, kabátok, lélekmelegítők, gyermek plüss felöltők, keztük, gamaschnik nagy választékban Schwarz M. L.-nél Piacz 52.

Sürgős elköltözés miatt fűszerüzlet be rendezés, nyitott álványok és még a raktáron levő fűszerárak nagyon olcsón eladók. Kohn Henrik fűszerkereskedőnél Hatvan-utca 7.

AZ OKTÓBRI MENETREND Debreczenből kiindulva bárhova 20 fillérért minden dohánvtözsdeben és lapunk kiadóhivatalában kapható.

Welsz Ferencz gépüzemre be talos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Gyógyszerész és honvéd-önkéntes ruha eladó. Magos-u. 7.

Ha szándékszik pénzt takarítani, úgy olvassa el e hirdetést. Gyermek cipők 20/25 tartós, téli bélés 2 kor. 40. Gyermek cipők 26/28 tartós, téli bélés 3 kor. Fiu és leány cipők 29/34 tartós, téli bélés 4 kor. Fiu csizma 4 kor. 40.-től feljebb. Fiu ruha 4 kor. 40.-től feljebb. A legtartósabb **férfi női** cipők nagy választékban. Kalapok, sapkák és férfi divat cikkek nagyon olcsón **Klein Izsó-nál**, Csapó-u. 18

20-30 hektoliter must eladó. Sestakert, Kardos utca 8.

Állást keres

AZ OKTÓBRI MENETREND Debreczenből kiindulva bárhova 20 fillérért minden dohánvtözsdeben és lapunk kiadóhivatalában kapható.

Mérlegképes, perfekt magyar, német könyvelő azonnali belépésre állást keres. Bejáró könyvelést is elfogad. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kér.

Házr esternek ajánlom. Értekezhetni Piac-u. 77., a házmesternél.

Lakás

AZ OKTÓBRI MENETREND Debreczenből kiindulva bárhova 20 fillérért minden dohánvtözsdeben és lapunk kiadóhivatalában kapható.

Butorozott szoba külön bejárattal (utcai) Fémipariskola közelében, Külsővásártér 16. kiadó.

Kényelmes uri lakás 3 évre előnövös feltételek mellett november 1-től kiadó. Értekezhetni a Linóleum-üzletben.

Piac-utca 68. számú Killer-féle ház második emeletén 5 utcai szobából álló, teljesen modern lakás november 1-től kedvező föl tételek mellett kiadó.

Modern teljes komforttal ellátott 5 szobás utcai lakás kiadó november hóra Deák Ferenc-utca 9. szám alatt. Értekezhetni Fűszerkereskedelmi Részvénytársaságnál Piac-utca 41.

AZ OKTÓBRI MENETREND Debreczenből kiindulva bárhova 20 fillérért minden dohánvtözsdeben és lapunk kiadóhivatalában kapható.

„Kossuth Lajos“ gyógyszerész és vegyészeti laboratorium

DEBRECZEN, PIAC-U. 30. KORZÓ.

Csak Dr. Szelényi Liliom tejcrémje a legjobb arc- és kéz: finomító. Vegye meg!

Droguista árucikkek droguista árban, legnagyobb raktár francia, angol, amerikai illatszerekben és kosmetikai cikkekben.

Telefon 5-95.

Dr. Szelényi rpád, gyógyszerész.

Uj huscsarnok és hentesáru csemegeüzlet.

Kuczlik Gábor utóda

Debreczeni Lajos, Verbőczy-u. 2-4.

(A Kereskedelmi és Iparkamara székházában.)

Izlésesen berendezett **falatozó-val (Buffet-vel)**, hol naponta frissen készített **debreczeni különlegességek** fogyaszthatók. Marha-, sertés-, borjú- és juhhusok s mindenféle füstölt husneműek a **legjobb minőségben**, a **legolcsóbban** s legpontosabban lesznek kiszolgálva.

Telefon 244. szám.

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Megérkeztek az őszi idény ujdonságai:

Női ruhakelmék, selymek, bársonyok, francia flanellek, mosó velezek.

!! Óriási választékban !!

BUTOR!

Telephon 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menyaszonnyi kelengyék óriási választékban.

Varga József

Debreczen, Piac-utca 44. szám

az udvarban.

Őszi keztyük óriási választékban

SCHÖN SÁNDOR

keztük, kötszer- és orvosi műszertárban
Piacz-utca 14. sz. Csapó-utca sarok. Bikával szemben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.